

Αρχ. Αξ. Καρσενάκης

Θέματα Επικαιρότητας

1. Διακυβερνητική διάσκεψη '96 για αναθεώρηση Maastricht. Με τί θέσεις πάει η Ελλάδα στη διάσκεψη Κορυφής.

Ως γνωστό έχει αποφασισθεί το 1996 να συγκληθεί διακυβερνητική διασκεψη αρχηγών κρατών και πρῶθυπουργών των Κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι διχογνωμίες κατά την διαπραγμάτευση του Maastricht οδήγησαν στην αναβολή λήψης αποφάσεως σε μείζονα θέματα ενώ κάποια άλλα κρίθηκαν ανώριμα για υιοθέτηση. Οι εργασίες προετοιμασίας των εθνικών θέσεων έχουν ήδη αρχίσει και αναμένεται μια πρώτη τοποθέτηση και ανταλλαγή απόψεων στην Διάσκεψη Κορυφής στην Εσση τον Δεκέμβριο. Το θέμα αυτό θα απασχολήσει σοβαρά την Ευρωπαϊκή κοινή γνώμη και τα κυβερνητικά επιτελεία την επόμενη διετία. Τόσο για τις εξελίξεις στον Ευρωπαϊκό χώρο όσο και για τις Ελληνικές θέσεις θα μπορούσε να αναπτυχθεί ένας ευρύτερος διάλογος, για το που πάμε, ποιά Ευρώπη θέλουμε, ποιά κοινωνία διεκδικούμε. Αξιολόγηση Maastricht σε όλους τους τομείς.

2. Κοινωνία της πληροφορίας. Ποιές προκλήσεις διανοίγονται για την Ελληνική κοινωνία, την οικονομία, τους πολίτες της.

Η κοινωνία της πληροφορίας αποτελεί μιά νέα πραγματικότητα στα τέλη του αιώνα μας, αποτέλεσμα των θεαματικών τεχνολογικών εξελίξεων της βαθμιαίας πτώσης του κάθε είδους συνόρων της όλο και πιά έντονης διαπλοκής των εθνικών οικονομιών με το διεθνές οικονομικό σύστημα. Οι εξελίξεις στην χώρα μας έρχονται με κάποια βραδύτητα αλλά είναι αναπόφευκτες. Οι προκλήσεις, οι ευκαιρίες αλλά και οι κίνδυνοι που συνεπάγεται η εξέλιξη και ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας καθιστούν αναγκαία την όσο πλατύτερη ενημέρωση και προετοιμασία της κοινωνίας μας των πολιτικών φορέων, των οικονομικών παραγόντων και των πολιτών. Μπορεί να αποτελέσει μοχλό ανάπτυξης, μέσο γνώσης, διαδικασία αναβάθμισης ανθρώπινου δυναμικού, διάνοιξη νέων δυνατοτήτων προσωπικής εξέλιξης. Αλλά μπορεί και να στρεβλώσει θεσμούς να αποδυναμώσει πολίτες και κοινωνική συνοχή. Πρέπει να ενημερωθούμε και να προετοιμαστούμε για να μην χάσουμε το τραίνο αυτό.

3. Διευρωπαϊκά Δίκτυα. Η στρατηγική τους σημασία για την Ελλάδα.

Η ιδέα των δικτύων βρίσκει τη βάση της στην Λευκή Βίβλο του Delors που υιοθετήθηκε από τους αρχηγούς των 12 τον Δεκέμβρη. Το γεωπολιτικό Ανοιγμα της Ανατολικής Ευρώπης αλλάζει τον προσανατολισμό των οικονομικών επαφών. Λόγω του ψυχρού πολέμου οι επαφές ήταν σε άξονα Βορρά-Νότου. Τώρα ανταλλαγές Ανατολής-Δύσης αποκτούν σημασία, ενώ όλες οι υποδομές είναι προσανατολισμένες στον παλαιό άξονα. Η διαπίστωση της ανάγκης για μεγαλύτερη επικοινωνία στον Ευρωπαϊκό χώρο αλλά και στις γείτονες χώρες συνδέεται άμεσα με τους στρατηγικούς στόχους για ανάπτυξη και απασχόληση στην Ευρώπη. Η γεωγραφική θέση κάποιων απομονωμένων περιοχών των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετατρέπεται από μειονέκτημα σε πλεονέκτημα. Γι' αυτές προσφέρει επιπλέον το πλεονέκτημα ότι τις καθιστά συνδετικό κόμβο της Ευρώπης με γείτονες περιοχές για τις οποίες η Ευρώπη ενδιαφέρεται να εντατικοποιήσει τις σχέσεις της. Ιδιαίτερα στον χώρο των Βαλκανίων η Ελλάδα μπορεί να

διαδραματίζει σοβαρό σταυροδρόμι δικτύων. Δεν έχει συνειδητοποιηθεί στη χώρα μας η προοπτική αυτής της εξέλιξης, η ανάγκη αναβάθμισης της στις πολιτικές μας ιεραρχήσεις, οι δυνατότητες που θα διανοιχθούν για τη χώρα μας το ρόλο της στη ΝΑ λεκάνη της Μεσογείου.

4. Καταναλωτής. Ανυπεράσπιστος ή συνυπεύθυνος.

Αν η ποιότητα ζωής και η αναβάθμιση της αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητούμενα της κοινωνίας μας, η προστασία του καταναλωτή αποτελεί μία από τις κύριες συνισταμένες του προβλήματος. Η εμπειρία σε άλλες χώρες με υψηλότερη θέση προστασίας του καταναλωτή έχει δείξει ότι όσα νομοθετήματα και όσα διοικητικά μέτρα κι' αν λάβει η πολιτεία η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται και από την συμπεριφορά και του ίδιου του καταναλωτή. Χρειάζεται γι' αυτό μία προσπάθεια συνειδητοποίησης αυτής της πτυχής και δημιουργίας ενσυνείδητων και με κριτική στάση καταναλωτών. Η δημιουργία κοινωνικών αντιστάσεων απέναντι σε γενικώτερες εξελίξεις όπου ο καταναλωτισμός διεκδικεί θέση ιδεολογίας ή έστω μέσο επίδειξης και κοινωνικής καταξίωσης γίνεται ακόμη πιο επιβεβλημένη.

5. Φάρμακα.

Συναφές θέμα με το προηγούμενο με σοβαρότατες επιπτώσεις στην υγεία των πολιτών και την εθνική οικονομία αποτελεί η κατάσταση που επικρατεί σήμερα με την αλόγιστη χρήση των φαρμάκων.

6. Κόμματα. Τί ζητούν οι πολίτες από αυτά. Τί προσφέρουν στους πολίτες; Ποιός ο ρόλος τους σε μια μεταλλασόμενη κοινωνία.

Ειδικότερα :

Οι παγκόσμιες εξελίξεις τη τελευταία πενταετία, με την κατάρρευση των συστημάτων του "υπαρκτού σοσιαλισμού" με την αποδιάρθρωση των πολιτικών κομμάτων στην Ιταλία, με την ανάδειξη των οργανωτικών και λειτουργικών αδυναμιών όλων σχεδόν των κομμάτων και ιδιαίτερα με την συνολική αδυναμία όλων των πολιτικών φορέων να συνδεθούν με την κοινωνία, μέσα από τους παραδοσιακούς δρόμους και τις μορφές σύνδεσης που λειτούργησαν τα τελευταία 70 χρόνια, αναδεικνύουν ως θέμα πρώτης πολιτικής προτεραιότητας την επαναδιατύπωση μιας σύγχρονης πρότασης που θα καθορίσει τη δομή, τη λειτουργία και τους τρόπους σύνδεσης ενός σύγχρονου "δημοκρατικού σοσιαλιστικού κόμματος", με την κοινωνία και τα προβλημάτά της.

7. Χρηματοδότηση κομμάτων.

8. Περιβάλλον και Ανάπτυξη. Αλληλοσυγκρουόμενες πολιτικές ή συμπληρωματικές

Το πρόβλημα είναι γνωστό ωστόσο η σύγκρουση των δύο αυτών αγαθών αναμένεται να οξυνθεί. Η περίπτωση της Ατικής είναι χαρακτηριστική. Το ΠΔ 84/84 απαγορεύει την εγκατάσταση νέων ή την επέκταση υφισταμένων βιομηχανιών στην Αττική. Πως μπορεί να συνδυαστεί ο περιορισμός αυτός με την διατήρηση της απασχόλησης; Το ζητούμενο η χρυσή τομή. Νέες τεχνολογίες πρόσθετοι πόροι και πολιτική

βούληση μπορεί να δώσουν απαντήσεις. Η συμβολή των τοπικών κοινωνιών. Εκτός από αντίσταση τι άλλο;

9. Ενεργειακή Πολιτική του αύριο.

Η ενεργειακή πολιτική αναδεικνύεται χρόνο με τον χρόνο όλο και πιο αποφασιστικός παράγοντας αναπτυξιακής πολιτικής. Η επάρκεια της Ευρώπης κατά το 70% σε ενεργειακούς πόρους την καθιστούν παράμετρο στρατηγικών σχεδιασμών. Μεγάλες στρατηγικές αποφάσεις (π.χ. εισαγωγή φυσικού αερίου) αλλάζουν την όψη του ενεργειακού τομέα αναβαθμίζοντας τον ρόλο του καταναλωτή. Την αναδεικνύουν σε παράμετρο εξωτερικής πολιτικής. Περιβαλλοντικές ευαισθησίες θέτουν περιορισμούς σε παραδοσιακές δομές παραγωγής. Η αναζήτηση πολλαπλών μορφών ενεργειακής εξασφάλισης η ποικιλομορφία των αντικειμενικών δεδομένων που παραλλάσσουν από χώρα σε χώρα, η γεωπολιτική και γεωγραφική μας θέση επιβάλλουν νέες προσεγγίσεις, την διασύνδεση μας με ευρύτερες εξελίξεις, τη συμμετοχή μας σε νέες πολιτικές.

10. Ενέργεια και περιβάλλον

Ο τρόπος παραγωγής και χρήσης ενέργειας αποτελούν σχεδόν τον μοναδικό τρόπο ουσιαστικής παρέμβασης στην αντιμετώπιση περιβαλλοντικών προβλημάτων. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα συνίστανται στους "παραδοσιακούς" ρύπους που επικεντρώνονται στην άμεση περιοχή προέλευσης και στους ρύπους "παγκοσμίας εμβέλειας", όπως το CO₂ των οποίων η αντιμετώπιση προϋποθέτει πολυμερή συνεργασία. Υπάρχει αυτή τη στιγμή έντονος προβληματισμός, τόσο στο τεχνολογικό όσο και στο οικονομικό δημοσιοοικονομικό επίπεδο για τον τρόπο ανταπόκρισης του τομέα ενέργειας.

11. Ανταγωνιστικότητα ελληνικής οικονομίας.

Το κρίσιμο ερώτημα στο κατώφλι του 2000.
Σε ποιά κατεύθυνση. Σε ποιούς άξονες. Με ποιά μέσα και μέτρα. Σε ποιά κοινωνία, με ποιούς εταίρους.

12. Συμπληρωματικότητα δημόσιου και ιδιωτικού.

Η κατάρρευση του μοντέλου του υπαρκτού σοσιαλισμού και τα αδιέξοδα που δημιούργησαν οι νέοφιλελεύθερες πολιτικές στη Δύση επαναθέτουν επιτακτικά το ερώτημα της σχέσης του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα. Ο ρόλος τους, το πλαίσιο λειτουργίας τους, η διασύνδεση τους. Παρεμβατικές πολιτικές, σε ποιές κατευθύνσεις, τα όρια τους. Μορφές συγχρηματοδότησης μείζονων προγραμμάτων.

13. Η αριστερά στο κατώφλι του 2000. Ανάγκη επαναπροσδιορισμού των οραμάτων της, των στόχων της.
- Τα νέα προβλήματα - Τα σύγχρονα αιτήματα - Τα μέσα της - Τα κόμματα - Ο ρόλος του ΠΑΣΟΚ.